

Nyt kornlager i bevaringsværdig bygning og gård

Den bevaringsværdige gårdejendom "Henriksholm" blev ombygget i et Realdania-projekt, hvis formål var at værne om et bevaringsværdigt kulturmiljø ved at udnytte eksisterende bygninger og demonstrere et alternativ til opstilling af udendørs kornsiloer.

I nærheden af Klarup i Nordjylland ligger den bevaringsværdige landsby Romdrup, som oprindeligt bestod af 6 større gårde. Landsbyen ligger på hævet havbund og ind mod en bakkeø / holm umiddelbart øst herfor.

Familien Voldbjerg købte gården "Henriksholm" i 2002, og som deltidslandmand dyrker ejeren Anders Voldbjerg og en driftsleder 280 ha. agerjord, som primært ligger vest for gården og landsbyen.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Gårdspladsen på "Henriksholm"

"Henriksholm" i kanten af Romdrup

"Henriksholm" ligger, som de andre gårde, helt ind mod den markante bakkeø / holm

På dette foto er der manipuleret med farven på pandepladetaget for at vise, hvordan det galvaniserede kunne komme til at matche de øvrige gårdes tagflader i Romdrup som et alternativ.

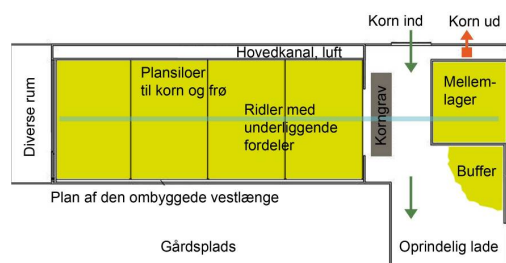
"Henriksholm" er en firelænget bevaringsværdig gårdejendom med et stuehus fra 1900 og tre avls- og driftsbygninger fra 1928 og har tidligere hørt under Lindenborg Gods.

Formålet med projektet var at værne om et bevaringsværdigt kulturmiljø ved udnyttelse af eksisterende landbrugsbygninger og demonstrere et alternativ til opstilling af udendørs kornsiloer, som i dette tilfælde ville kunne ses fra nær og fjern.

Efter stormen i 2003 blev alle tage på stuehus og udlænger fornyet. I ladebygningen blev de oprindelige stolpekonstruktioner af træ erstattet med stålrammer, primært for at skaffe tilstrækkelig frihøjde og gode muligheder for gennemkørsel på langs i laden.

Laden er i den østlige ende indrettet til indendørs fylde- og vaskeplads for marksprøjter, rum til opbevaring af midler for behandling af afgrøderne på markerne samt til parkering af mindre maskiner.

I den vestlige ende er der indbygget et påslag, en korngrav, til modtagelse af nyhøstet korn og frø fra markerne samt en silo som mellemlager i forbindelse med afhentning af tørret og rensat korn og frø.

Det nyindrettede korn- og frølager på "Henriksholm"

Vestlængen var oprindeligt en kostald med hvælvvingeloft hvor hø- og halm blev opbevaret ovenpå. I 1950 blev hvælvvingeloftet fjernet, og længens stabilitet blev bibeholdt med rundbuer af stål. Rundbuene blev tildannet på stedet ved koldvalsning af I-profiler, som blev forankret i fundamenter og stabiliserede ydermurene med skråbånd og tagkonstruktionen med bl.a. langsgående træåse, som taget hviler af på.

Den oprindelige kostald med valsede rundbuer af stål

Formålet med ombygningen var at få etableret et frit rum til kornopbevaring, et simpelt planlager. I dag er denne opbevaringsmåde uhensigtsmæssig, da indretningen er arbejdskrævende med bl.a. fritliggende tørre- og beluftningskanaler på betongulv.

Daværende plantørteri og planlager kunne alene rumme 220 tons hvede, da vinduesbåndet og ydermurene kun tillader en lagertykkelse på kornet på 1,8 m.

Som alternativ til opstilling af udvendige stålsiloer besluttede ejeren at skabe plads til opbevaringen i de eksisterende og bevaringsværdige bygninger, på trods af at det er noget dyrere at behandle og opbevare korn i planlagre.

Ved den nye ombygning er rundbuene bibeholdt, men ydervæggene er friholdt for korntryk med let væg opbygget af konstruktionstræ og krydsfiner.

Dette giver en ren og tør indervæg, som ikke belaster ydermurene, men også en lagerhøjde på godt 3 m. Lagerhøjden i midten af bygningen kan blive ca. 5 m.

Ved den øgede lagringshøjde og en mindre forlængelse af planlagret, er der nu plads til 800 tons korn og frø, som en del af den samlede høst på "Henriksholm".

Den øverste del af indervæggen er konstrueret, så den er selv bærende.

Den nye plansilo med kørefast trægulv og perforerede riste for tørring og beluftning.

En ny bund af træplanker med stålriste imellem blev udlagt ovenpå det gamle betongulv, hvorefter indervæggen og en hovedkanal af træ blev opbygget.

I gulvopbygningen er der konstruktivt forberedt til opstilling af fleksible skillerum til underopdeling af planlageret.

Påslag med underliggende korngrav

Detalje af trægulvet med beluftningsriste

Ved ombygning af bevaringsværdige bygninger som denne har det en stor betydning, hvordan moderne teknik indbygges, så det ikke spolerer helhedsindtrykket af det samlede gårdanlæg.

Porten ind til planlagerets korngrav er udført i træ. For at markere den oprindelige ports format er den opdelt med et overstykke, som åbnes ved høje køretøjer. Bemærk at overstykket flugter tremplens højde.

Når kornet skal transporteres væk fra "Henriksholm", sker det gennem et rør som skydes ud af et hul i gavlen. Efter endt brug lukkes hullet med en simpel trælem, når røret er trukket tilbage.

Når kornet skal renses, bliver affaldet ført ud gennem et rør i tremplens til en container.

*Teksterne på gavlen findes **ikke** i virkeligheden, men alene som guide til beskrivelsen*

Det er vigtigt, at logistikken er superoptimeret, lige fra kornet og frøet transporteres ind fra høsten på marken, rensningen, tørringen og lagringen til afgrøderne ligger på lastvognen, som bringer afgrøderne til videre anvendelse.

Næste kornhøst venter forude